

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Dijital Teknoloji Kullanımı ve Etkileri

Preschool Teachers' Use of Digital Technology and Its Effects

ÖZET

Bu çalışmanın amacı okul öncesi öğretmenlerinin dijital teknoloji kullanımı ve etkilerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu çalışmanın yöntemi belirlenirken nitel araştırma tekniklerinden fenomenoloji deseni tercih edilmiştir. Araştırma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme stratejisi kullanılarak seçilmiştir. Bu yöntemle araştırmaya dahil edilen 13 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu meydana getirmektedir. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, öğretmen değerlendirmeleri, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimde çok yönlü bir araç olarak kullanılabilirliğini göstermektedir. Bazı öğretmenler, teknolojinin çocukların yaratıcılığını ve öğrenme deneyimini zenginleştirdiğini düşünmektedir. Diğerleri ise aşırı kullanımın olumsuz etkileri olabileceğine dikkat çekmektedir. Kontrollü ve içerik odaklı bir şekilde kullanılması gerektiği vurgulanırken, her çocuğun farklı öğrenme tarzlarına uygun bir şekilde teknolojiyi entegre etmek önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi Öğretmeni, Dijital Teknoloji, Teknoloji Etkileri.

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate preschool teachers' views on the use and effects of digital technology. While determining the methodology of this study, phenomenology design, one of the qualitative research techniques, was preferred. The research group was selected using the maximum diversity sampling strategy, which is one of the purposeful sampling methods. The study group consisted of 13 teachers who were included in the research with this method. A semi-structured interview form was used to collect the data. The data were analyzed using content analysis. According to the findings of the study, teacher evaluations show that digital technology can be used as a versatile tool in preschool education. Some teachers think that technology enriches children's creativity and learning experience. Others point out that overuse can have negative effects. While emphasizing that it should be used in a controlled and content-focused manner, it is important to integrate technology in a way that is appropriate for each child's different learning styles.

Keywords: Preschool Teacher, Digital Technology, Technology Impacts.

GİRİŞ

Teknoloji, insanların bir nesilden diğerine hayatta kalabilmek için doğaya karşı verdikleri savaş sırasında yarattıkları araç ve gereçlerin bütünüdür (Beşli, 2007). İnsanlar yeni sorunları çözmek için mevcut bilgilerini kullanarak teknolojinin süregelen evrimine katkıda bulunurlar. Bu özellik, teknolojiyi evrimi açısından zaman içinde biriken sosyal bir olgu haline getirmektedir (Veblen, 2007). Teknoloji geliştirme sürecinde birçok önemli aşama vardır. Sanayi Devrimi'nin bu evrelerden biri olduğunu düşünüyorum. Sanayi Devrimi'nden sonra teknoloji modern anlamda ilk kez geliştiğinde, gündelik hayata ve nihayetinde iş dünyasına nüfuz etmeye başladı. Sonuç olarak 21. yüzyıl, bilgi teknolojilerine dayalı ekonomik ve sosyal bir çerçeveye geçişe tanık oldu. Teknolojideki ilerlemeler, toplumun birçok aşamasının adlandırılmasına yol açmıştır: Bilgi Çağı, Siber Çağ, Dijital Çağ, Enformasyon Çağı, Elektronik Çağ ve Sanayi Sonrası Çağ (Çetin ve Özgiden, 2013; Veblen, 2007). Yirmi birinci yüzyıl, bilgi teknolojilerinin hızlı gelişimi nedeniyle "dijital çağ" olarak adlandırılmaktadır (Norris, Bennett ve Entman, 2001; Parlak, 2017). Küreselleşme ve teknolojideki ilerlemeler toplumsal yapıların hızla değişmesine neden olmakta, bu da yeni fikir ve olguların ortaya çıkmasına kapı aralamaktadır (Karabulut, 2015; Veblen, 2007). Literatürde, bilgi ve iletişim teknolojilerinin (ICT) hızlı büyümesinin bir sonucu olarak insanlar ve teknoloji arasındaki etkileşimi tanımlamak için "dijital yerliler" ve "dijital göçmenler" gibi terimler kullanılmaya başlanmıştır (Prensky, 2009). Bu fikirlerden ilki dijital yerliler kavramıdır. Dijital yerliler, günümüz teknolojileriyle yetişen, ağırlıklı olarak çevrimiçi yaşayan ve bunlara bağımlı olan, günlük işlerinin büyük bir kısmında teknolojiyi kullanan yirmi birinci yüzyılın çocukları ve gençleridir (Bilgiç, Duman ve Seferoğlu, 2011; Prensky, 2001). Öte yandan, "dijital göçmenler" olarak bilinen nesil ise günümüz teknolojisiyle büyümemiş, bunun yerine hayatlarının ilerleyen dönemlerinde bu teknolojiyle temas ettiklerinde uyum sağlamaya çalışmışlardır (Prensky, 2001). Bu tanımlardan, okul öncesinden yükseköğretime kadar olan çocukların dijital yerliler kategorisine girdiği açıktır. Bu nedenle, eğitim ve öğretim sürecinin dijital yerlilerin

Muhammet Ashyüksek ¹ 
Volkan Osman Taş ² 
Erol Türkoğlu ³ 
Cemil Sezer ⁴ 

How to Cite This Article

Ashyüksek, M., Taş, V. O., Türkoğlu, E. & Sezer, C. (2023). "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Dijital Teknoloji Kullanımı ve Etkileri", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:53; pp:3766-3775. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.72305>

Arrival: 05 August 2023

Published: 30 September 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

² Öğretmen, MEB, Bursa, Türkiye

³ Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

⁴ Öğretmen, MEB, İstanbul, Türkiye

taleplerine uyum sağlaması kritik önem taşımaktadır. Bunu yapmak için dijital yerli öğrenenlerin temel özelliklerinin farkında olmak gerekir. Dolayısıyla, "dijital yerliler; birçok şeyi aynı anda yapmayı tercih ederler, sıralı değil paralel bilişsel yapılara sahiptirler, keşfederek öğrenmek isterler, bilgiye hızlı erişmek isterler, grafikleri metne tercih ederler, bir makaleyi baştan sona doğrusal olarak okumak yerine kapsüller halinde rastgele okumayı tercih ederler ve oyunları ciddi çalışmalara tercih ederler" (Bilgiç, vd., 2011). Dijital çağın genç nesli tarafından boş zaman ve eğlence için kullanılan yaygın bir teknik araç bilgisayardır. Oyunlar en yaygın kullanılan bilgisayar programları arasındadır ve kendi başlarına oldukça rağbet gören bir eğlence biçimidir (Bostan ve Tıngöy, 2015; Bozkurt, 2014). Dijital oyunlar, görsel bir arayüz üzerinden erişilebilen ve farklı teknolojiler kullanılarak tasarlanan oyunlardır (Çetin, 2013). Dünya çapında bir milyardan fazla birey dijital oyunlarla ilgilenmekte ve giderek daha genç nesiller (5-6 yaş) bu oyunlara aşina olmaktadır (Dinç, 2012). Araştırmalar (Kabali, Irigoyen, NunezDavis, Budacki, Mohanty, Leister ve Bonner, 2015; Mustafaoğlu, Zirek, Yasacı ve Özdiçler, 2018) çocukların ekran karşısında ve video oyunları oynayarak giderek daha fazla zaman geçirdiğini ortaya koymaktadır. Buna ek olarak, bu bulgular çocukların giderek daha az geleneksel oyunla ilgilendiğini göstermektedir. Geleneksel oyunlar incelendiğinde, fiziksel aktivite, kişiler arası iletişim, fiziksellik ve yaratıcılığı vurgulayan oyunlardır. Oyuncular kuralları, oyunun alanını, süresini, oyuncu sayısını ve hepsinden önemlisi oyunu kendilerine özgü kılmak için araçlarını değiştirmekte özgürdür.

Dijital yerli öğrencilerin özellikleri göz önüne alındığında, günümüz eğitim ve öğretim sisteminde dijital göçmenlerin eğitim gördüğü fikrine bağlı kalmak çok da iyi bir fikir olmayabilir. Gerçekte, modern teknolojiadaki gelişmelerin dünyanın büyük bir bölümünde olduğu gibi Türkiye'de de sosyal yaşam üzerinde büyük bir etkisi olduğu açıktır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması" kapsamında 16-74 yaş arası hanelerden toplanan veriler de bu tabloyu desteklemektedir. Sonuç olarak, bilgisayar kullananların oranı 2004 yılında %23,6 iken 2018 yılında %59,6'ya yükselmiştir. 2004 yılında insanların %18,8'i internet kullanırken, 2018 yılında bu oran %72,9'a yükselmiştir. Araştırma ayrıca cep telefonu kullananların oranının 2004'te %53,7'den 2018'de %98,7'ye yükseldiğini ortaya koymuştur. Bu önemli bir bulgudur (Türkiye İstatistik Kurumu, 2018). Öztürk, Sezer ve Tezel'e (2018) göre, Türkiye'de her gün ortalama 5,62 saat televizyon izlenmektedir. Yazıcı ve Genç'er'e (2016) göre, çocukların hanelerinde en yaygın bilgi ve iletişim teknolojisi araçları televizyon (%100) ve cep telefonudur (%93,9). Tüm bu rakamlar, Türkiye'nin artan teknolojik erişilebilirliğine ve kullanımına işaret etmektedir. Dijital yerli ortamlarda büyüyen çocuklar da Türkiye'deki evlerde artan teknoloji kullanımından farklı şekillerde etkilenebilir. Konca (2014) çocukların bilgi ve iletişim teknolojileriyle bağlantılı çeşitli yeteneklere sahip olduklarını, günde ortalama 115 dakika televizyon izlediklerini, 28 dakika bilgisayar kullandıklarını ve teknolojik olarak gelişmiş bir ortamda yaşadıklarını ortaya koymuştur. Araştırma anaokulu öğrencilerini kapsamaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okul öncesi eğitimden itibaren kullanılması, çocukların bu teknolojilerle bağlantılı birçok bilgi ve beceriyi erken edinmeleri nedeniyle gerekli olabilir. Ancak, teknolojik alışkanlıklarımız bu alandaki hızlı gelişmeler nedeniyle hızla değişmektedir. Yine TÜİK verilerine göre 2011 yılında masaüstü bilgisayar kullananların oranı %34,3 iken, o tarihten bu yana bu cihazların kullanımı giderek azalmış ve 2018 yılında %19,2'ye düşmüştür. Diğer taraftan, 2004 yılında %0,9 olan taşınabilir bilgisayar (dizüstü bilgisayar, tablet, notebook vb.) kullanım oranı 2018 yılında %37,9'a yükselmiştir. Teknolojinin sosyal yaşam üzerindeki olumsuz etkilerini kontrol edilebilir ve iyi bir hale dönüştürmek için eğitim gereklidir. Bu nedenle, teknolojiyi sorumlu ve başarılı bir şekilde kullanmak için gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri edinmek artık her zamankinden daha önemli. Çünkü teknoloji kullanımıyla birlikte sosyal medya kullanımı da artmıştır. Bu faydalar, teknolojinin öğrenme sürecinde etkin bir şekilde kullanılmasıyla elde edilebilir. Teknolojideki gelişmeler hemen her sektörde faydalı olduğu için eğitimin de kaçınılmaz olarak bu gelişmelerden etkileneceği söylenebilir. Çünkü eğitim, bu gelişmelere ayak uydurmak ve bilim ve teknoloji alanlarına katkıda bulunmak için günümüz nüfusu için artık her zamankinden daha önemlidir (Alpar, Batdal ve Avcı, 2007). Çünkü insanları sosyal hayata hazırlamak ve onlara gerekli bilgi, beceri, değer ve tutumları kazandırmak eğitimin öncelikli hedefidir. Gereksinimler kültürden kültüre ve yıldan yıla farklılık gösterse de genel olarak yirmi birinci yüzyılda öğrencilerin teknoloji yaratma, güvenilir bilgi edinme ve gelişen teknolojilere uyum sağlama kapasitesine ihtiyaç duydukları söylenebilir. Bu amaçla, dünyayı dijital bir mercekten görmeye başlayan bugünün ve geleceğin dijital yerlilerinin öğrenme ortamlarını ve deneyimlerini geliştirmek kritik önem taşımaktadır. Bilgisayar ve projeksiyon cihazlarının Türkiye'ye gelişi, sınıflarda televizyon, video oynatıcılar ve tepegözlerle başlayan eğitimin teknolojikleşmesi sürecini hızlandırmıştır (Öner, 2017). Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2011 yılında başlattığı FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi, Türkiye'de eğitimde teknoloji kullanımında önemli bir ilerlemeye işaret etmektedir. Proje kapsamında okullara etkileşimli tahta, yazıcı ve fiber internet altyapısı sağlanmış, öğrencilere tablet bilgisayarlar dağıtılmıştır (FATİH, 2018). Ancak kullanılan öğretim teknolojilerinin eğitim kademelerine göre farklılık gösterme ihtimali de vardır. Projeksiyon cihazı, radyo, elektronik oyuncak, fotoğraf makinesi, kamera gibi diğer araç ve teknolojilerden de yararlanılabilir de okul öncesi eğitimde en sık bilgisayar ve televizyon kullanılmaktadır (Sayan, 2016). Okullara sağlanan teknolojik araç ve gereçlerin gerekli olmasına rağmen tek başına yeterli olmadığı söylenebilir. Başka bir deyişle, teknolojinin tek başına bir ürün olarak okullara girmesi, doğru kullanımı için yetersizdir (Aşkar, 2003). Eğitim düzeyi yüksek bir işgücüne sahip olmanın toplumsal ilerleme için hayati önem taşıdığı ve bunun da ancak kaliteli okullarla mümkün olabileceği düşünüldüğünde, eğitilmiş öğretmenlere duyulan

ihtiyaç daha da netleşmektedir (Seferoğlu, 2015). Nitekim Demirel ve Dikmen'in (2018) FATİH Projesi kapsamında öğretmenlerle yaptığı çalışma, projenin kaynakların kolay erişilebilir hale getirilmesi, öğrenme ortamlarının iyileştirilmesi ve öğrencilerin materyali öğrenmesi konularında başarılı olduğunu ancak altyapı, bilgilendirme çalışmaları ve uygulama konularında yetersiz kaldığını göstermiştir. Teknoloji ve eğitim iç içe geçmiş iki önemli sektördür. Aşkar'a (2003) göre, teknolojiyi eğitime entegre etmenin temel amacı, eğitimcilerin, öğrencilerin, ailelerin ve okul yöneticilerinin teknoloji okuryazarı olmalarını, teknolojiyi kendi amaçları doğrultusunda kullanmalarını ve faydalarından yararlanmalarını sağlamaktır. Bu süreçte, teknolojiyi okulun kültürüne de entegre etmeli ve yeni teknolojilerin uygulanmasına öncülük etmelidirler. Bu hedefe ulaşmak için eğitimciler önemli sorumluluklar düşmektedir. Sorumluluklarını hakkıyla yerine getirebilmeleri için eğitimcilerin teknoloji kullanımı konusunda hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim almaları gerekir. Toplumla ayrılmaz bir bağı olan eğitimin en önemli ayaklarından biri olan öğretmenlerin yeni teknolojileri hızla benimseyerek öğretimlerine entegre edebilmeleri gerekmektedir. Avcı ve Seferoğlu, 2011; Baki, Aydın Yalçınkaya, Özpınar ve Çalık Uzun, 2009; Çakır ve Yıldırım, 2009; Horzum, 2010; Kocasaray, 2003; Seferoğlu, 2009; Sert ve Seferoğlu, 2012; Sezgin, Erdoğan ve Has Erdoğan, 2007) öğretmenlerin teknoloji kullanımına ilişkin çok sayıda ve çeşitli araştırmadan sadece birkaçıdır. Bununla birlikte, teknolojiyi okul öncesi eğitimcileri bağlamında ele alan çok fazla çalışma bulunmamaktadır. Çakmaz (2010) okul öncesi öğretmenlerinin eğitim teknolojilerini kullanımı üzerine nicel bir çalışma yürütürken, Köroğlu (2014) öğretmen adaylarının ve okul öncesi öğretmenlerinin teknolojik araçların kullanımına yönelik tutumlarını ve bilgi teknolojileri konusunda kendi öz yeterlik algılarını araştırmıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi Dal (2015) tarafından nitel, Demir (2015) tarafından nicel olarak, okul öncesi öğretmenlerinin bilişim teknolojilerini kullanmalarının öğretimleri üzerindeki etkisi ise İlkay (2017) tarafından nitel olarak incelenmiştir. Literatürde okul öncesi öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ilişkin görüşleri bu araştırmada nitel bir teknik kullanılarak tespit edilecektir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji, bireylerin deneyimlerini, algılarını ve anlamlarını anlamak amacıyla kullanılan bir nitel araştırma yöntemidir. Fenomenoloji deseni, katılımcıların bir fenomeni (olayı, deneyimi, durumu) nasıl yaşadıklarını ve bu fenomenin onlar için ne anlama geldiğini anlamaya odaklanır. Bu desen, katılımcıların perspektifinden hareket ederek, onların kişisel deneyimlerini ve içsel dünyalarını anlamak için kullanılır. Fenomenoloji deseni genellikle aşağıdaki adımları içeren bir süreçle uygulanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013): Araştırma Konusunun Belirlenmesi: Araştırmacı, incelemek istediği fenomeni belirler. Fenomen, katılımcıların deneyimlediği herhangi bir olay, durum veya konu olabilir. Katılımcı Seçimi: Belirlenen fenomeni deneyimlemiş ve bu deneyimi anlatmaya istekli olan katılımcılar seçilir. Katılımcılar, fenomeni yakından yaşamış olmalıdır. Veri Toplama: Araştırmacı, katılımcılarla yapılandırılmış veya yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla derinlemesine ve ayrıntılı veriler toplar. Katılımcılardan fenomeni nasıl deneyimlediklerini, hissettiklerini, düşündüklerini ve anlamlandırdıklarını açıklamalarını ister. Veri Analizi: Toplanan veriler dikkatlice incelenir ve anlamlı kavramlar, temalar ve yapılar çıkarılır. Bu aşamada, verilerin içsel anlamı ve katılımcıların deneyimleri anlamaya çalışılır. Anlamın Oluşturulması: Araştırmacı, analiz sonuçlarına dayanarak fenomeni daha geniş bir anlam bağlamında anlamaya çalışır. Katılımcıların deneyimlerinden ortaya çıkan anlamı yorumlar. Sonuçların Sunumu: Araştırmacı, bulguları yazılı veya sözlü olarak sunar. Bu sunum, katılımcıların deneyimlerini ve anlamlarını açıklamaya yönelik zengin bir anlatı içerir. Fenomenoloji deseni, katılımcıların içsel dünyalarını ve deneyimlerini anlamaya yönelik kapsamlı bir yaklaşım sunar. Araştırmacının önyargılarından bağımsız olarak, katılımcıların deneyimlerini anlamasına ve değerlendirmesine olanak tanır. Bu desen, özellikle karmaşık ve derinlemesine anlaşılması gereken konuları incelemek için kullanılan etkili bir araştırma yöntemidir (Ekiz, 2003).

Çalışma Grubu

Araştırma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme stratejisi kullanılarak seçilmiştir (Karataş, 2015). Maksimum çeşitlilik örnekleme, çalışılan konuyla ilgili olabilecek kişilerin çeşitliliğini mümkün olduğunca yakından temsil eden bir örnekleme sağlamayı amaçlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmaya katılmayı kabul eden 13 öğretmen görüşme için seçilmiştir. Katılımcıların cinsiyetleri, yaşları ve kıdemleri titizlikle kaydedilmiştir. Örneklemin detayları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Değişkenleri

	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	33	10	Lisans
K2	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	33	11	Yüksek Lisans
K3	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	40	16	Lisans
K4	Kadın	Sınıf Öğretmeni	45	18	Lisans
K5	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	33	10	Lisans
K6	Kadın	Özel Eğitim Öğretmeni	22	2	Lisans
K7	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	26	3	Lisans
K8	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	26	3	Lisans
K9	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	40	16	Lisans
K10	Kadın	Okulöncesi Öğretmenliği	33	8	Lisans
K11	Erkek	Okul Öncesi Öğretmenliği	26	1	Lisans
K12	Kadın	Okul Öncesi Öğretmenliği	41	18	Lisans
K13	Kadın	Okul Öncesi Öğretmeni	31	6	Lisans

Katılımcıların bir kişi hariç tamamı kadınlardan oluşmaktadır. Bu, araştırmada yer alan katılımcıların tamamının kadın olduğunu göstermektedir. Katılımcıların çoğunluğu "Okul Öncesi Öğretmeni" olarak belirtilmiştir. Katılımcıların çoğunluğunun bu branşta olduğu görülmektedir. Ayrıca, "Sınıf Öğretmeni" ve "Özel Eğitim Öğretmeni" gibi diğer branşlar da temsil edilmektedir. Katılımcıların yaşları 22 ile 45 arasında değişmektedir. Ortalama yaş, bu araştırmaya katılanların yaşlarının ortalamasıdır. Katılımcıların kıdemleri 1 ile 18 yıl arasında değişmektedir. Kıdem, katılımcıların eğitim veya öğretmenlik deneyimlerinin süresini ifade eder. Katılımcıların öğrenim durumları "Lisans" ve "Yüksek Lisans" olarak belirtilmiştir. Katılımcıların çoğunluğu lisans düzeyinde eğitim almıştır, ancak bir kişi yüksek lisans seviyesindedir.

Veri Toplama Aracı

Nitel araştırmalar, derinlemesine anlayış elde etmek amacıyla kullanılan ve genellikle karmaşıklığı ve derinliği olan fenomenleri incelemek için tercih edilen bir araştırma yöntemidir. Nitel araştırmalarda veri toplama yöntemleri, katılımcıların deneyimlerini, görüşlerini, tutumlarını ve davranışlarını daha ayrıntılı bir şekilde anlamak için kullanılır. Bu bağlamda, görüşme formu, nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan veri toplama araçlarından biridir. Görüşme formu, araştırmacının belirlediği araştırma sorularına yönelik olarak katılımcılarla yüz yüze veya çevrimiçi olarak gerçekleştirilen yapılandırılmış görüşmelerde kullanılan bir belgedir. Görüşme formu, araştırmacının belirlediği soruları ve alt soruları içerir ve bu sorular, katılımcılara yöneltilen soruların tutarlılık ve karşılaştırılabilirlik açısından sağlanmasını amaçlar (Karataş, 2015). Ayrıca, görüşme formu, araştırmacının araştırma sürecini daha yapılandırılmış ve yönlendirilmiş bir şekilde sürdürebilmesini sağlar. Görüşme formunun kullanımı, araştırmacının araştırma konusunu daha derinlemesine keşfetmesine, katılımcıların deneyimlerini ayrıntılı olarak anlamasına ve nitel verilerin sistematik bir şekilde toplanmasına olanak tanır. Araştırmacı, görüşme sırasında katılımcıların cevaplarını kaydedebilir ve daha sonra bu cevapları analiz etmek için kullanabilir. Nitel araştırmalarda görüşme formu kullanmanın avantajları arasında katılımcıların detaylı görüşlerini toplama, farklı katılımcıların cevaplarını karşılaştırma ve analiz etme olanağı, yapılandırılmış bir yaklaşım kullanarak veri toplama sürecini standartlaştırma ve güvenilirlik sağlama yer almaktadır. Ancak görüşme formunun dezavantajları da vardır; bazı katılımcıların cevaplarını daha az esnek ve kişisel bulabileceği, araştırmacının cevaplara anında yanıt verme esnekliğinin sınırlı olabileceği gibi. Sonuç olarak, nitel araştırmalarda görüşme formu, derinlemesine anlayış elde etmek ve katılımcıların görüşlerini sistematik bir şekilde toplamak amacıyla kullanılan etkili bir veri toplama aracıdır. Bu form, araştırmacının araştırma sürecini yönlendirmesini, verilerin analizini yapmasını ve karmaşık fenomenleri daha iyi anlamasını sağlar (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu kapsamda bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Belirli bir tutarlılık ve esneklik derecesi nedeniyle, yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı eğitim bilimleri araştırmalarında daha uygun görünmektedir (Karataş, 2015). Bu yöntemde, görüşme süreci ve araştırmacının sormayı planladığı sorular önceden hazırlanır. Ancak araştırmacı, görüşmenin doğal akışına uygun olarak alternatif, tamamlayıcı ya da alt sorular sorarak görüşmenin seyrini değiştirebilir (Ekiz, 2003). Araştırmanın daha önce gizli kalmış ya da göz ardı edilmiş tüm yönleri bu şekilde ortaya çıkarılır. Yıldırım ve Şimşek'e (2013) göre, görüşme yaklaşımı, sorunu yaşayan kişilerden doğrudan ve derinlemesine bilgi olarak belirli bir konuyu ortaya çıkarmada daha etkili olacaktır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Nitel araştırmanın geçerliliğini (inandırıcılığını) ve güvenilirliğini (tutarlılığını) artırmak için birkaç adım atılmıştır. Bunlar arasında aktarılabirlik (ayrıntılı tanımlama, amaçlı örnekleme), tutarlılık (tutarlılık incelemesi), teyit edilebilirlik (teyit incelemesi) ve inandırıcılık (uzun süreli katılım, derinlik odaklı veri toplama, üçgenleme, katılımcı teyidi, uzman incelemesi) yer almaktadır. Görüşmelerin karşılıklı güven ortamında yapılmasını garanti altına almak için, görüşmelerin mesai saatleri sonrasında veya hafta sonları gibi uzun bir zaman diliminde gerçekleştirilmesine özellikle dikkat edilmiştir. Elde edilen verilerin çalışma sorularına uygunluğu karşılaştırma, yorumlama ve kavramsallaştırma yoluyla sürekli olarak değerlendirilmiştir. Veriler çalışma için elde edildikten sonra değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme yaklaşımı kullanılarak toplanan bilgilere içerik

analizi uygulanmıştır. Verilerin kodlanması, kodlanan verilerin temalarının belirlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması verilerin analizinde izlenen adımlardır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Toplanan bilgiler, herhangi bir yorum katmadan ve materyalin özüne sadık kalınarak, fikirler ve temalar doğrultusunda yeniden yapılandırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, devam eden veri toplama süreci kullanılarak doğrulanmış ve çalışma bulgularının mantıklı bir şekilde düzenlenmesi için çaba gösterilmiştir.

BULGULAR

Okul öncesi eğitimde dijital teknolojiyi çocukların öğrenme deneyimini zenginleştirmek için nasıl kullanıyorsunuz? (Hangi tür dijital araçlar veya uygulamaları tercih ediyorsunuz?)

Katılımcılara yöneltilen "Okul öncesi eğitimde dijital teknolojiyi çocukların öğrenme deneyimini zenginleştirmek için nasıl kullanıyorsunuz? (Hangi tür dijital araçlar veya uygulamaları tercih ediyorsunuz?)" şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1) "Okul öncesi eğitimde dijital teknolojiyi etkin bir şekilde kullanıyorum. Özellikle tabletleri, interaktif eğitim uygulamalarını ve eğitici çevrimiçi oyunları sıkça kullanıyorum."

(K2) "Benim sınıfımda dijital hikaye kitapları çok popüler. Öğrencilere hikaye anlatımını geliştirmek ve yeni kelimeler öğretmek için bu uygulamaları tercih ediyorum."

(K3) "Dijital tahta, sınıf içi etkinliklerimde sıkça kullanıyorum. Öğrencilere matematik ve harf çalışmalarını daha interaktif hale getirmek için çok işe yarıyor."

(K4) "Tabletleri, özellikle öğrencilerin harf ve sayı tanıma becerilerini geliştirmek için kullanıyorum. Eğitici oyunlarla öğrenmelerini eğlenceli hale getiriyoruz."

(K5) "Sınıf içinde dijital öykü anlatma uygulamalarını kullanıyorum. Öğrenciler kendi öykülerini yaratıyorlar ve dijital platformda paylaşıyorlar."

(K6) "Özel eğitim öğrencilerim için dokunmatik ekranlı cihazları sıkça kullanıyorum. Özel eğitim uygulamaları, öğrencilerimin öğrenme deneyimini destekliyor."

(K7) "Sınıf içinde akıllı tahtayı kullanarak çevrimiçi öğrenim kaynaklarına erişim sağlıyorum. Bu, ders materyallerini daha çeşitli hale getiriyor."

(K8) "Sanal alanları kullanarak sanat ve yaratıcılık derslerini zenginleştiriyoruz. Öğrenciler dijital sanat eserleri oluşturuyorlar."

(K9) "Çocuklar için eğitici video oyunlarını sıkça kullanıyorum. Hem eğlenceli hem de öğretici bir deneyim sunuyorlar."

(K10) "Öğrencilerime temel programlama becerileri kazandırmak için çocuklar için kodlama uygulamalarını tercih ediyorum."

(K11) "Öğrencilerle sanal alanlarda sanal geziler yapıyoruz. Coğrafya derslerini daha ilgi çekici hale getiriyor."

(K12) "Müzik ve ritim becerilerini geliştirmek için dijital müzik uygulamalarını kullanıyorum. Öğrenciler müziği bu şekilde daha iyi anlıyorlar."

(K13) "Öğrencilerin yaratıcılıklarını desteklemek için 3D tasarım uygulamalarını kullanıyorum. Kendi projelerini oluşturuyorlar."

Öğretmenlerin yaptıkları değerlendirmeler, okul öncesi eğitimde dijital teknolojinin çocukların öğrenme deneyimlerini zenginleştirmek için nasıl kullanıldığını açıkça yansıtmaktadır. Değerlendirmeler, farklı dijital araçlar ve uygulamaların sınıf içinde çeşitli amaçlar için kullanıldığını göstermektedir. Öğretmenler, tabletlerin, interaktif eğitim uygulamalarının ve çevrimiçi oyunların özellikle çocukların dikkatini çektiğini ve öğrenme süreçlerini eğlenceli hale getirdiğini belirtmektedirler. Bu tür uygulamalar, öğrencilerin matematik, harf tanıma ve kelime dağarcığını geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Dijital hikaye kitapları ve öykü anlatma uygulamaları, öğrencilerin yaratıcılıklarını destekleyen araçlar olarak öne çıkmaktadır. Öğrenciler kendi hikayelerini oluştururken dil becerilerini geliştirebilmektedirler. Dokunmatik ekranlı cihazlar, özel eğitim öğrencilerinin ihtiyaçlarına uygun olarak kullanılmakta ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini desteklemektedir. Öğretmenler, bu teknolojiyi öğrencilerin bireysel gereksinimlerini karşılamak için kullanmaktadır. Ayrıca, dijital teknolojinin coğrafya dersleri, sanat eğitimi ve müzik dersleri gibi farklı alanlarda kullanıldığı görülmektedir. Sanal geziler, öğrencilere dünya coğrafyasını keşfetme fırsatı sunarken, dijital sanat ve müzik uygulamaları yaratıcı becerilerin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Son olarak, programlama ve kodlama uygulamaları da öğrencilere temel bilgisayar becerilerini kazandırmak için kullanılmaktadır. Bu tür uygulamalar, öğrencilerin problem çözme yeteneklerini ve mantıksal düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu değerlendirmeler, öğretmenlerin dijital

teknolojiyi öğrenme deneyimlerini çeşitlendirmek ve zenginleştirmek için etkili bir araç olarak gördüğünü ve öğrencilerin katılımını artırdığını göstermektedir

Dijital teknolojinin sınıf içi ortamda çocukların bilişsel gelişimi üzerindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? (Öğrencilerinizin problem çözme becerileri, dikkat süreçleri ve yaratıcılığı gibi alanlarda nasıl bir gelişim gözlemliyorsunuz?)

Katılımcılara yöneltilen "Dijital teknolojinin sınıf içi ortamda çocukların bilişsel gelişimi üzerindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz? (Öğrencilerinizin problem çözme becerileri, dikkat süreçleri ve yaratıcılığı gibi alanlarda nasıl bir gelişim gözlemliyorsunuz?)" şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1): "Yaratıcılıklarını geliştirdiklerini düşünüyorum."

(K2): "Öğretilen kavramların tekrarında daha çok kullanıyorum."

(K3): "Görsel olarak kalıcılığı arttırıyor."

(K4): "Dikkat süreçlerini desteklediğine inanıyorum. Çeşitli görsellerle düşünme becerilerini geliştirmeye yardımcı oluyor. Anlatılanları somutlaştırıyor ve daha kalıcı öğrenmelere yönelik pratik sağlamış oluyor."

(K5): "Çocukların dikkatini ve ilgisini daha çok çekebiliyorm..problem çözme yetenekleri gelişiyor.. yaratıcılıklarını desteklediği konusunda kararsızım."

(K6): "Teknoloji deneyimleri ile çocuklar hatırlama, sınıflandırma ve genelleme gibi çeşitli düşünme süreçlerini sürekli bir periyod şeklinde kazanımlar elde ettiklerini gözlemledim."

(K7): "Olumlu etkilediğini düşünmüyorum, problem çözme becerisi olumsuz etkileniyor ve dikkat süreleri kısalıyor."

(K8): "Çocuklara çoklu gelişim alanlarına özel, özellikle yaratıcı ve hayal gücüne olumlu yönde katkı sağlamakta."

(K9): "Çocuklara verilmek istenen kavram teknoloji ile farklı açılardan verilebiliyor. Çeşitlilik açısından faydalı buluyorum. Problem çözme becerileri ve dikkat süreçleri ilgi çekicilik açısından çocukların durumuna göre değişiyor. Yaratıcılığı ilk defa karşılaştıkları bir şeye göre zaman zaman olumlu etkiliyor."

(K10): "Çocuklar ne kadar farklı uyaranla desteklenir ve zengin ortamlarda oyun yoluyla aktif kullanırsa ve bu deneyimler teknolojiyle birleşip sınıf içi öğrenme ortamları daha zengin hale getirildiğinde çocukların bilişsel gelişimini olumlu yönde etkileyecektir. Ancak fazla teknolojiye maruz kalmanın yaratıcı düşünmeyi olumsuz etkilediğini düşünüyorum, çocukların ekranda geçirdiği süre arttıkça hayal güçleri ve yaratıcı düşünme arasında ters bir orantı olduğunu düşünüyorum."

(K11): "Dijital ortamda özellikle videoların kontrolsüz bir şekilde çocuklar tarafından izlenmesi hızla akan ve anında değişen içerik ile sürekli bir değişimi getiriyor ve bu çocuklarda odaklanma ve dikkati yine olumsuz etkilediğini düşünüyorum."

(K12): "Çocukların daha çok doğayla yapay olmayan materyallerle bir araya gelerek sentez çalışmaları yapmaları yaparak yaşayarak öğrenmelerinin dikkat süreçlerine ve yaratıcı düşüncelerine ayrıca problem çözme becerilerini geliştirmesine daha çok etki edeceğini düşünüyorum."

(K13): "Farklılıklar öğrencilerimizi heyecanlandırıp konuya dikkatini çekiyor. Öğrenmeyi kolaylaştırıyor. Kalıcı öğrenmeyi destekliyor. Uzun süreli kullanımlarda dikkatleri dağılıyor."

Bu öğretmen değerlendirmeleri, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimdeki rolünü çeşitli yönleriyle ele almaktadır. Genel olarak, öğretmenlerin bu konudaki görüşleri farklılıklar göstermektedir. Öğretmenler, dijital teknolojinin çocukların yaratıcılığını desteklediğini düşünmektedir. Görsel öğelerin kullanımıyla, öğretilen kavramların tekrarlanmasını artırarak, çocukların öğrenme deneyimini daha etkili hale getirdiğini ifade etmektedirler. Aynı zamanda teknolojinin, dikkat süreçlerini destekleyerek çocukların çeşitli görsellerle düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olduğunu vurgulamaktadırlar. Öğretmenler, teknoloji deneyimlerinin çocukların bilişsel gelişimini olumlu yönde etkilediğini ve problem çözme becerilerini desteklediğini gözlemlemiştir. Ancak, bazı öğretmenler dijital teknolojinin yaratıcı düşünmeyi olumsuz etkileyebileceğini ve aşırı maruz kalmanın dikkat süreçlerini kısaltabileceğini düşünmektedirler. Teknolojinin kullanımının öğrenciye özel olması ve çeşitli materyallerle birleştirilerek öğrenme deneyimini zenginleştirmesi önemlidir. Bu nedenle, öğretmenler, dijital teknolojinin çocukların farklı öğrenme stillerine ve ilgi alanlarına hitap etmesini olumlu bir şekilde değerlendirmektedirler. Öğretmenler, dijital teknolojinin etkili bir şekilde kullanılması durumunda, çocukların problem çözme becerileri, dikkat süreçleri ve yaratıcılıklarını olumlu yönde etkileyebileceği konusunda hemfikirdirler. Ancak, bu teknolojiyi kontrollü bir şekilde kullanmanın önemini vurgulamaktadırlar.

Dijital teknolojinin duygusal ve sosyal gelişim üzerindeki etkilerini nasıl izliyorsunuz? (Teknoloji kullanımının çocukların duygusal anlayışı, empati yetenekleri ve sosyal etkileşimleri üzerindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?)

Katılımcılara yöneltilen “Dijital teknolojinin duygusal ve sosyal gelişim üzerindeki etkilerini nasıl izliyorsunuz? (Teknoloji kullanımının çocukların duygusal anlayışı, empati yetenekleri ve sosyal etkileşimleri üzerindeki etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?)” şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1): “Ekrana Fazla maruz kalmadıkları sürece yararlı kullanım sağlanırsa olumlu yönde etkileri elbette var

(K2): “Örneğin görsellerle çocuk şarkılarını açıyorum arkadaşlarıyla eş zamanlı kaynaşmalarını sağlıyor canlandırmalarla eğlenmeleriyle katkı sağlıyor.”

“Sosyal etkileşimlerim olumsuz etkileyebilir. Empati yetenekleri gelişebilir. Duygusal anlayışları konusunda da gelişim sağlanabilir”

(K3): “Video oyunları görsel becerileri uygulamanın ve yetenekleri geliştirmenin harika bir yolu olabilir. Harita okuma, bulmaca çözme gibi çeşitli şeylerde görsel uzamsal becerilere ihtiyaç vardır. Empati yeteneklerini de geliştirdiğini gözlemledim.”

(K4): “Çocukların sosyal yaşamdan soyutlanmasına sebep olduğu için empati gelişimi de olumsuz etkileniyor.”

(K5): “Bazı öğrenciler duygusal olarak dijital teknolojiye kendilerini çok kaptırıyorlar ve hırslarına yenil düşüyorlar empati kurmakta zorlanıyorlar az da olsa diğer öğrenciler ise olumlu yönde etki sağlıyor”

(K6): “Teknoloji duygusal olarak çocukları olumsuz etkiliyor. Çünkü çocuklar sadece görsel olarak ilgileniyor. Sosyal etkileşimleri de o an sınırlı oluyor.”

(K7): “Kontrollü bir dijital teknoloji ile tanışan çocuk farklı içeriklere dozunda maruz kalarak sosyal ve duygusal olarak duygularını ifade etme izlediklerinden yola çıkarak empati kurma duyguları tanıma duygudaşlık gibi kavramları öğrenme amacı gitmeden gizli olarak öğrendiğini düşünüyorum. Ama tam tersi saatlerce ekrana bakan çocuklarda agresif tavırlar, sosyal etkileşimden yoksunluk olabilmekte. Aşırı her zaman zarardır, kontrollü dijital dünya çocuklar uygun ortamlarda tanışmalıdır.”

(K8): “Öğrenciler arasında rekabet ortaya çıkabiliyor. Kısa süreli öğrenmeyi desteklediğini düşünüyorum. Öğrencilerimizde kalıcı öğrenme ortaya çıkıyor. Farklılıkların gelişimlerini olumlu yönde desteklediğini söyleyebilirim.”

(K9): “Okulda ve kontrollü şekilde kullanılması fayda sağlarken evde kontrolsüz kullanımı zarar veriyor negatif etkiliyor”

(K10): “Teknoloji kullanımı çocukların empati ve sosyal duygusal gelişimini olumlu düzeyde etkilerken fazla teknoloji bağımlılığı çocukların sosyal duygusal gelişimlerini kötü etkileyerek çocukların dış dünya ile iletişimlerini koparmaktadır.”

(K12): “Sınırları süreleri belirlenmediği takdirde çocukların duygu ve sosyal gelişim açısından içe kapanık olacağını düşünüyorum, empati anlamında ise kullanılan içeriğin çok iyi aktarılabilmesi ve ebeveyn kontrollü olması kanaatindeyim”

(K13): “Olumlu gelişimler gözlemliyorum. Çocuklar da bazı uygulamalarda zihinsel süreçleri ve yaratıcılıklarda farklılaşma olmaktadır.”

Öğretmenler, dijital teknolojinin çocukların gelişimine farklı etkilerinin olduğunu ifade etmektedirler. Bazıları, teknolojiyi kontrol edilir şekilde kullanmanın olumlu sonuçlar doğurabileceğini belirtmektedirler. Örneğin, görsel öğeler ve çocuk şarkıları gibi uygulamaların, çocukların eş zamanlı kaynaşmalarını sağlayarak sosyal etkileşimlerini artırabileceğini vurgulamaktadırlar. Ayrıca, video oyunlarının görsel becerileri, harita okuma ve problem çözme gibi alanlarda geliştirebileceği ve empati yeteneklerini destekleyebileceği görüşünü paylaşmaktadırlar. Ancak, bazı öğretmenler teknolojinin aşırı kullanımının olumsuz etkiler doğurabileceğine inanmaktadırlar. Çocukların duygusal olarak teknolojiye fazla kapılmasının empati gelişimini ve sosyal etkileşimlerini olumsuz etkileyebileceğini dile getirmektedirler. Ayrıca, rekabetin ortaya çıkabileceğini ve teknolojinin kısa süreli öğrenmeyi teşvik ettiğini, ancak

kalıcı öğrenmeyi olumsuz etkilediğini ifade etmektedirler. Kontrollü kullanımın önemini vurgulayan öğretmenler, çocukların teknolojiyle tanışmalarının sosyal ve duygusal gelişimlerine olumlu katkı sağlayabileceğini, ancak aşırı ve kontrolsüz kullanımın zararlı olabileceğini belirtmektedirler. Dijital teknolojinin çocukların empati ve sosyal duygusal gelişimini destekleyebileceği, ancak içeriğin ve sürenin kontrolsüz bırakılması durumunda olumsuz sonuçlar doğurabileceği görüşünü paylaşmaktadırlar. Sonuç olarak, öğretmenlerin değerlendirmeleri, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimdeki potansiyelini farklı açılardan ele almaktadır. Kontrollü kullanımın önemi ve içerik seçiminin çocukların gelişimine etkisi üzerine odaklanılmıştır.

SONUÇ

Öğretmenlerin yaptıkları değerlendirmeler, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimde çeşitli amaçlar için nasıl kullanıldığını ve bu kullanımın öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirdiğini açıkça yansıtmaktadır. Bu değerlendirmeler, dijital araçların ve uygulamaların eğitim alanındaki çok yönlü kullanımına dikkat çekmektedir. Öğretmenler, tabletlerin, interaktif eğitim uygulamalarının ve çevrimiçi oyunların öğrencilerin dikkatini çektiğini ve öğrenme süreçlerini daha eğlenceli hale getirdiğini ifade etmektedirler. Bu, öğrencilerin matematik, harf tanıma ve kelime dağarcığını geliştirmelerine yardımcı olurken, öğrenmeyi keyifli hale getirme potansiyeli sunar. Dijital hikaye kitapları ve öykü anlatma uygulamaları, öğrencilerin yaratıcılıklarını destekleyen önemli araçlar olarak öne çıkmaktadır. Öğrenciler, kendi hikayelerini oluştururken dil becerilerini geliştirme fırsatı bulurlar. Bu tür uygulamalar, öğrencilere metinlerle etkileşim kurma ve yazma becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Dokunmatik ekranlı cihazlar, özel eğitim öğrencilerinin ihtiyaçlarına uygun olarak kullanılmakta ve bu öğrencilerin öğrenme deneyimlerini kişiselleştirmelerine yardımcı olmaktadır. Bu, öğrencilerin kendi hızlarında ilerlemelerini sağlar ve özel gereksinimlerini karşılamak için teknolojiyi etkili bir şekilde kullanmanın bir örneğidir. Dijital teknoloji ayrıca coğrafya, sanat eğitimi ve müzik gibi farklı alanlarda da kullanılmaktadır. Sanal geziler, öğrencilere dünya coğrafyasını keşfetme fırsatı sunar ve bu da öğrenmeyi daha ilgi çekici hale getirir. Sanat ve müzik uygulamaları, öğrencilerin yaratıcı yeteneklerini geliştirmelerine ve sanatsal ifadelerini sürdürmelerine olanak tanır. Son olarak, programlama ve kodlama uygulamaları, öğrencilere temel bilgisayar becerilerini kazandırmak için kullanılır. Bu tür uygulamalar, öğrencilerin problem çözme yeteneklerini ve mantıksal düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Ayrıca, gelecekteki teknolojik gereksinimlere hazırlık sağlar. Genel olarak, öğretmenlerin değerlendirmeleri, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimdeki çok yönlü potansiyelini vurgulamaktadır. Bu teknoloji, öğrencilerin katılımını artırırken öğrenme deneyimlerini çeşitlendirmekte ve zenginleştirmektedir. Ancak, bu teknolojinin etkili bir şekilde kullanılabilmesi için dikkatli içerik seçimi ve denetim gerekliliği vurgulanmaktadır.

Bu öğretmen değerlendirmeleri, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimdeki rolünü çok çeşitli açılardan ele almaktadır ve öğretmenler arasında farklı görüşler ortaya konulmaktadır. Öncelikle, bir grup öğretmen, dijital teknolojinin çocukların yaratıcılığını desteklediğini düşünmektedir. Bu, görsel öğelerin kullanımıyla öğrenme deneyimini daha ilgi çekici ve katılımcı hale getirebileceğini işaret ediyor. Özellikle dijital hikaye kitapları ve yaratıcı uygulamalar, çocukların kendi hikayelerini oluştururken dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Öğretmenler aynı zamanda, dijital teknolojinin öğretilen kavramların tekrarında daha fazla kullanılmasını sağlayarak öğrenmeyi güçlendirebileceğini ifade etmektedir. Görsel ve etkileşimli öğrenme materyalleri, öğrencilerin dikkatini çekebilir ve öğrenme deneyimini daha etkili hale getirebilir. Dijital teknolojinin çocukların görsel düşünme becerilerini geliştirdiği ve problem çözme yeteneklerini desteklediği belirtilmektedir. Teknoloji deneyimlerinin, çocukların bilişsel gelişimine olumlu katkı sağlayabileceği ve öğrencilere somut deneyimler sunabileceği gözlemlenmektedir. Ancak, bazı öğretmenler dijital teknolojinin aşırı maruz kalmanın dikkat süreçlerini kısaltabileceğini ve yaratıcı düşünmeyi olumsuz etkileyebileceğini düşünmektedir. Bu nedenle, teknolojinin kontrollü bir şekilde ve öğrenciye özel olarak kullanılmasının önemli olduğuna vurgu yapmaktadırlar. Sonuç olarak, bu değerlendirmeler, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimdeki potansiyelini tanımlarken, dikkatli ve dengeli bir şekilde kullanılmasını gerektiğini göstermektedir. Öğretmenler, teknolojinin çocukların farklı öğrenme tarzlarına ve ilgi alanlarına uygun şekilde entegre edilmesi durumunda, öğrencilerin problem çözme yeteneklerini, dikkat süreçlerini ve yaratıcılıklarını olumlu yönde etkileyebileceğine inanmaktadır.

Bu öğretmen değerlendirmeleri, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimdeki rolünü oldukça çeşitli ve nüanslı bir şekilde ele almaktadır. Öğretmenler arasında farklı görüşler ve deneyimler bulunmaktadır, bu da dijital teknolojinin çocukların gelişimine nasıl etki edebileceği konusundaki karmaşıklığı yansıtmaktadır. Bazı öğretmenler, dijital teknolojinin kontrol edilmiş bir şekilde kullanılmasının olumlu sonuçlar doğurabileceğini ifade etmektedirler. Özellikle görsel öğeler ve çocuk şarkıları gibi uygulamaların, çocukların sosyal etkileşimlerini artırdığını ve eş zamanlı kaynaşmalarını teşvik edebileceğini vurgulamaktadırlar. Aynı zamanda, video oyunlarının görsel becerileri geliştirebileceği ve problem çözme yeteneklerini destekleyebileceği düşünülmektedir. Bu öğretmenler, teknolojinin çocukların empati yeteneklerini ve sosyal duygusal gelişimini olumlu yönde etkileyebileceğine inanmaktadır. Diğer yandan, bazı öğretmenler teknolojinin aşırı kullanımının olumsuz sonuçlara yol açabileceğini düşünmektedirler. Çocukların duygusal olarak teknolojiye aşırı kapılmasının, empati gelişimini ve sosyal etkileşimlerini olumsuz etkileyebileceği endişesi taşımaktadırlar. Aynı zamanda, teknolojinin rekabeti teşvik edebileceği ve kısa süreli öğrenmeyi artırdığını, ancak kalıcı öğrenmeyi olumsuz etkileyebileceği düşünülmektedir. Kontrollü kullanımın

önemi öne çıkmaktadır ve öğretmenler, çocukların teknolojiyle tanışmasının sosyal ve duygusal gelişimlerine katkı sağlayabileceğini, ancak bu sürecin aşırı ve kontrolsüz kullanılmaması gerektiğini vurgulamaktadırlar. İçerik seçiminin de büyük bir öneme sahip olduğu belirtilmektedir. Sonuç olarak, bu öğretmen değerlendirmeleri, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimdeki potansiyelini ve risklerini dikkatli bir şekilde ele almaktadır. Kontrollü, öğrenciye özel ve içeriğe odaklı bir kullanımın önemli olduğu vurgulanmaktadır. Her çocuğun farklı olduğu ve teknolojinin etkisinin de bireysel farklılıklara bağlı olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu öğretmen değerlendirmelerine dayalı olarak, okul öncesi eğitimde dijital teknolojinin daha etkili bir şekilde kullanılabilmesi için aşağıdaki öneriler sunulabilir:

- ✓ Öğretmenler, dijital içeriklerin seçiminde dikkatli olmalı ve öğrencilerin yaşlarına, ilgi alanlarına ve öğrenme tarzlarına uygun materyalleri tercih etmelidirler. Ayrıca, içeriklerin kalitesini ve pedagojik değerini değerlendirmek için uzmanlardan destek almalıdırlar. Kontrollü kullanımın sağlanması ve içeriklerin öğrencilere uygun bir şekilde sunulması büyük önem taşır.
- ✓ Dijital teknoloji, öğrencilere eğitici uygulamalarla sunulmalıdır. Matematik, dil becerileri, problem çözme, sanat, müzik ve coğrafya gibi alanlarda öğrencilerin gelişimini destekleyen uygulamalar tercih edilmelidir. Bu uygulamaların öğrencilerin becerilerini geliştirmeye yönelik olması ve eğitici bir amacı bulunması önemlidir.
- ✓ Dijital teknoloji, öğrencilerin bireysel gereksinimlerini karşılamak için kullanılmalıdır. Öğretmenler, öğrencilerin ilerlemelerini izlemeli ve özel eğitim öğrencileri gibi farklı ihtiyaçlara sahip olanlar için özelleştirilmiş materyaller ve uygulamalar sunmalıdır. Her öğrencinin kendi hızında öğrenmesine izin verilmelidir.
- ✓ Öğretmenler, dijital teknolojinin aşırı kullanımının olumsuz etkilerini önlemek için dengeyi ve kontrolü sağlamalıdır. Öğrencilere belirli zaman dilimlerinde teknoloji kullanımı ve ekran süreleri konusunda rehberlik edilmelidir. Aynı zamanda teknolojinin sadece eğitici amaçlar için kullanılmasına özen gösterilmelidir.
- ✓ Öğretmenlere, dijital teknolojinin etkili bir şekilde nasıl kullanılacağı konusunda eğitim verilmelidir. Teknolojiyi pedagojik olarak nasıl entegre edecekleri ve öğrencilere nasıl rehberlik edecekleri konusunda bilgi sahibi olmaları önemlidir. Ayrıca, yeni teknolojik gelişmeleri takip etmeleri ve güncel kalmaları teşvik edilmelidir.

Bu öneriler, dijital teknolojinin okul öncesi eğitimde etkili bir şekilde kullanılmasına yardımcı olabilir ve öğrencilerin öğrenme deneyimlerini zenginleştirebilir. Her bir öğretmen, kendi sınıfının ihtiyaçlarına ve öğrencilerinin özelliklerine uygun bir dijital teknoloji stratejisi geliştirmelidir.

KAYNAKLAR

- Alpar, D., Batdal, G., & Avcı, Y. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 7(1), 9-31.
- Aşkar, P. (2003). Eğitimde teknoloji kullanımı. http://www.bto305.hacettepe.edu.tr/2003guz/teknolojiler/egitimde_tek_kullanimi.pdf adresinden erişilmiştir.
- Avcı, Ü., & Seferoğlu, S. S. (2011). Bilgi toplumunda öğretmenin tükenmişliği: Teknoloji kullanımı ve tükenmişliği önlemeye yönelik alınabilecek önlemler. Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi, 9, 13- 26
- Beşli, Z. (2007). Teknoloji ve toplum: Ortaöğretim öğrencilerinde teknoloji kullanımı ve etkileri (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bilgiç, H. G., Duman, D., & Seferoğlu, S. S. (2011). Dijital yerlilerin özellikleri ve çevrim içi ortamların tasarlanmasındaki etkileri. Akademik Bilişim'11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri içinde, (s. 257-263). Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Bostan, B., & Tıngöy, Ö. (2015). Dijital oyunlar: Tasarım gereksinimleri ve oyuncu psikolojisi. AJIT-e: Online Academic Journal of Information Technology, 6(19), 7-22.
- Çakmaz, B. (2010). Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim teknolojilerini kullanma durumlarının incelenmesi (Bolu ili örneği) (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Çetin, M., & Özgiden, H. (2013). Dijital kültür sürecinde dijital yerliler ve dijital göçmenlerin Twitter kullanım davranışları üzerine bir araştırma. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 2(1), 172-189.
- Dal, M. (2015). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf içi uygulamalarına yönelik teknolojik pedagojik alan bilgilerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi), Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Demir, O. (2015). Okul öncesi öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma durumları ve bunun öğretime etkisi (Nitel bir çalışma). Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi, 2(4), 466-479.
- Demirer, V., & Dikmen, C. H. (2018). Öğretmenlerin FATİH Projesine yönelik görüşlerinin teknolojik pedagojik alan bilgisi bağlamında incelenmesi. İlköğretim Online, 17(1), 26-46

- Dinç, M. (2012). Oyun sektöründe 29 yıl / 1983-2012. Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonu. https://www.tbmm.gov.tr/arastirma_komisyonlari/bilisim_internet/docs/sunumlar/turkiye_dijital_oyunlar_federasyonu.pdf adresinden erişilmiştir.
- Ekiz, D.(2003). Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş. Ankara: Anı Yayıncılık.
- İlkay, N. (2017). Okul öncesi öğretmen adaylarının teknolojik pedagojik alan bilgilerine yönelik özyeterliklerinin incelenmesi (Sakarya Üniversitesi örneği) (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kabali, H. K., Irigoyen, M. M., Nunez-Davis, R., Budacki, J. G., Mohanty, S. H., Leister, K. P., & Bonner, R. L. (2015). Exposure and use of mobile media devices by young children. *Pediatrics*, 136(6), 1044- 1050.
- Karabulut, B. (2015). Bilgi toplumu çağında dijital yerliler, göçmenler ve melezler. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 11-23
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi*, 1(1), 62-80.
- Konca, A. S. (2014). Anaokulu öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojileriyle etkileşimi (Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Köroğlu, A. Y. (2014). Okul öncesi öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bilişim teknolojileri özyeterlik algıları, teknolojik araç gereç kullanım tutumları ve bireysel yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Mustafaoğlu, R., Zirek, E., Yasacı, Z., & Özdiçler, A. R. (2018). Dijital teknoloji kullanımının çocukların gelişimi ve sağlığı üzerine olumsuz etkileri. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, 5(2), 1-21.
- Öner, G. (2017). Sosyal bilgiler ve tarih dersleri için alternatif bir kaynak: eba.gov.tr. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(9), 227-257. Önkol, L., F., Zembat, R., & Uyanık Balat, G. (2011). Computer use attitudes, knowledge and skills, habits and methods of preschool teachers. *Procedia Computer Science*, 3, 343–351.
- Öztürk, A., Sezer, T. A., & Tezel, A. (2018). İlkokul öğrencilerinin uyku ve televizyon izleme alışkanlıklarının değerlendirilmesi. *Journal of Turkish Sleep Medicine*, 5, 73-80.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the Horizon*, 9(5), 1-6. Prensky, M. (2009). H. sapiens digital: From digital immigrants and digital natives to digital wisdom. *Innovate: Journal of Online Education*, 5(3), 1.
- Sayan, H. (2016). Okul öncesi eğitimde teknoloji kullanımı. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 5(13), 67-83.
- Seferoğlu, S. S. (2009). İlköğretim okullarında teknoloji kullanımı ve yöneticilerin bakış açıları. *Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri içinde*. (s. 403-410). Şanlıurfa: Harran Üniversitesi. https://ab.org.tr/ab09/kitap/seferoglu_AB09.pdf adresinden erişilmiştir.
- Seferoğlu, S. S. (2015). Okullarda teknoloji kullanımı ve uygulamalar: gözlemler, sorunlar ve çözüm önerileri. *Artı Eğitim*, 123, 90-91.
- Sert, G., & Seferoğlu, S. S. (2012). Öğretmenlerin teknoloji kullanma durumlarını inceleyen araştırmalara bir bakış: Bir içerik analizi çalışması. *Computers & Education*, 14, 46.
- Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK). (2018). Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması, 2004-2018. TUİK veri tabanından erişilmiştir (http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028)
- Veblen, T. (2007). *The place of science in modern civilization*. New York: Routledge.
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin.